

НАЦІЯ

Здобудеш Українську Державу,
або згинеш у боротьбі за Неї

Декалог українського націоналіста

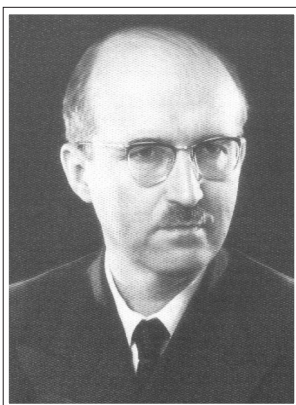
20 січня 2004
№ 2(13)

ЧАСОПИС КОНГРЕСУ
УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@mail33.com

ВІРНИЙ СИН УКРАЇНИ

„... Є і грядуть часи, що вимагають і вимагатимуть людей залізної волі, недосяжних звичайним смертникам, етичних вартостей, сильних нервів і холодної розваги. І тому геть із скаргами, геть з неможливостями!”

Ярослав Стецько
1934 р.

19 січня минуло 92 роки з дня народження славного сина України, соратника Степана Бандери, ідеолога українського націоналізму Ярослава Стецька. Його революційна діяльність, життєвий шлях є яскравим прикладом для наслідування.

Ярослав Стецько народився 19 січня 1912р. в Тернополі, в сім'ї священика. З від-

знакою закінчив гімназію, студіював у 1929-34рр. право й філософію у Краківському та Львівському університетах.

Ще юнаком Ярослав Стецько включився в національно-визвольну боротьбу, ставши членом нелегальної організації “Українська націоналістична молодь” і відтак підпільних УВО та ОУН. З 1932р. Ярослав Стецько був членом Крайової Екзекутиви Організації Українських Націоналістів, ідеологічним референтом і редактором підпільних видань.

НОТАТКИ ПОЛІТОЛОГА

нова лайка, нова імперія чи новий фантом?

Бурхливі політичні події у Верховній Раді, пов'язані з політичною реформою, певною мірою відсунули на задній план дискусію у суспільстві щодо єдиного економічного простору (ЄЕС). А даремно. Адже ЄЕС, як дамоклів меч, продовжує нависати над суверенністю України і загрожувати їй.

Справа не тільки в тому, що у цій новій організації односторонньо верховодитиме Росія; всі три колеги Кучми по ЄЕС – Путін, Лукашенко і Назарбаєв – відверті диктатори, ледь прикриті фіговими листочками квазідемократичної риторики. А на додачу йдеться про таку спільноту країн, утворення відносно замкненого спільного ринку яких односторонньо законсервує їхню техніко-технологічну відсталість і погіршить (а не поліпшить, як запевняють апологети ЄЕС) конкурентоспроможність України на світовому ринку. Або ЄЕС, або ЄС – ця альтернатива була точно сформульована незалежними вітчизняними і зарубіжними фахівцями ще на початку вересня, коли тільки-но з'явився проект угоди про створення ЄЕС, пізніше підписаний чотирма державами. Але ці застереження, схоже, зовсім не впливають на певні кола у владі, котрі вирішили прикувати Україну до нового союзу.

Ось деякі з подій останнього місяця, пов'язані з ЄЕС. У Москві відбулося засідання так званої “групи високого рівня”, яка завершила узгодження плану розбудови організації. Глава делегації України на цьому зібранні, перший віце-прем'єр Азаров (один із чільних промоторів втягнення нашої держави в ЄЕС) радісно заявив, що відтепер “зняті останні питання, навколо яких точилися серйозні протиріччя”. Мовляв, скоро в Україну підуть значно дешевші російські енергоносії, і

це дуже вигідно для всіх нас. Дрібненька деталь: це здешевлення, за словами самого ж Азарова, станеться “не завтра і не післязавтра, а тоді, коли буде оформлено відповідну міждержавну угоду”. Останню ж, за інформацією з російських джерел, буде підписано тільки після створення всіх організаційних структур ЄЕС, тобто після передачі Україною свого державного суверенітету так званому “єдиному регулюючому (насправді – диктаторському) органу”, який матиме право діяти всупереч українській Конституції і законодавству. Іншими словами, Азаров “забув” про умови, на яких Росія згодна знизити ціни на свої енергоносії: тоді, коли Україна і її економіка повністю перейдуть під московський контроль. Так само “забув” Азаров і те, що на засіданні обговорювалося питання про впровадження єдиної валюти ЄЕС, тобто російського рубля, але було поки що відкладене (про це сповістила московська преса).

Після цього відбулася зустріч Кучми й Путіна в Керчі, на якій глави двох держав доручили своїм урядам активізувати формування ЄЕС, впливши в життя прихований не тільки від преси, а й від депутатів план заходів, який складається з 22 розділів і включає 116 пунктів, що передбачають зокрема термінове підписання кількох десятків міждержавних угод, про зміст яких можна тільки здогадуватися.

ХРЕСНИЙ ХІД

ХРЕСНИЙ ХІД ПІД ПРАПОРАМИ ШОВІНІЗМУ

17 січня зусиллями активістів УПЦ Московського патріархату та “прогресивних соціалістів” на чолі з Наталією Вітренко відбувся “хресний хід”, присвячений 350-річчю підписання Переяславського договору.

Майоріли хоругви. Зігнуті під сльотою бабусі з іконами в руках повільно сунули вулицями Києва, співаючи псалми. “Когось ховають”, – перша думка. Аж бачу, два молодики несуть червоного плаката з написом “Русское движение Украины”. Псалмоспівачі час од часу уривалися басом із гучномовця: “Россия, Украина, Беларусь – троица единосущная неделимая!” Перехожі зупинялись на мить і йшли собі далі...

Між молитвами пробивались уривки розмов: “Нада розтягнуться, так нас більше буде...”, “Чуєш, нас, оказуєця, на мітінг ведуть. Нашо мені той мітінг?” – “Не крічіте і молітесь!” У самому хвості процесії бабця врочисто несе по портрету гетьма-

на в обох руках. Питаю в неї, що відбувається. З готовністю показує портрети: “А це Богдану Хмельницькому триста п'ятдесят років!” Отакі...

Біля Бессарабського ринку вже чекала ще одна колона, за прапорами й транспарантами ледве видно й людей. Зацікавив дивний плакат – Богдан Хмельницький, поруч якийсь дядько, а знизу напис: “Навеки с Россией”. Що ж то за дядько, думаю: Ленін, Сталін? Аж придивляюсь – Наталя Вітренко!

Колону зі старенькими пропустили вперед і рушили через увесь Хрещатик... Крутий підйом на Грушевського бабусі долали особливо тяжко, увесь час відставали. За ними несли гігантську цифру “350”, а далі, як виплід цих років, – білозуба Вітренко з букетом: празник! Все облаштовано далекоглядно: якби націоналісти вивели свої сили і зчинилося протистояння, то першим від “безбожників” перепало би бабам з хрестами і хоругвами...

Відкрито передплату на часопис “НАЦІЯ І ДЕРЖАВА”

Шеф-редактор
Олексій Івченко

Видавець
Конгрес
Українських
Націоналістів

Засновник
Степан Брацюнь

Редакційна колегія
Іван Белебеа
Іван Головацький
Ігор Лосєв
Анатолій Погрібний
Степан Семенюк

Реєстраційне
свідоцтво:
Серія KB № 7970
видане Державним
комітетом інформаційної
політики, телебачення та
радіомовлення України
08.10.2003р.

Наша адреса: 01001
вул. Хрещатик, 21,
пом. 111, м. Київ
тел./факс (044)229-78-08
e-mail:
nacija@mail333.com

Передплатний індекс:
09715
Банківські реквізити:
СПД Брацюнь Степан
Іванович,
р/р №26001016925980
в банку
“Фінанси і кредит”, ТОВ
м. Київ МФО 300131
ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано
і зверстано у комп'ютерно-
видавничому центрі
Конгресу Українських
Націоналістів.
Газету видруковано
у ВАТ “Видавництво
“Київська правда”
Замовлення № 631
Наклад 60000 примірників

Реклама приймається
тільки від національного
товаровиробника.
За достовірність
реклами редакція
відповідальності не несе

Відповідальність за
достовірність фактів несе
автор. Редакція не завжди
поділяє точку зору автора.

Редакція залишає за собою
право редагувати і
скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і
не повертаються.

Листування лише на
сторінках газети

Головний
редактор
Микола Гук

Завдяки зусиллям кому-
ністичного президента
Вороніна російська мова те-
пер матиме на території цієї
незалежної держави статус
„мови міжнаціонального спіл-
кування”.

На всьому просторі коли-
шнього СРСР комуністи
ніяк не можуть забути про свою
роль виконавців московських
указів, інколи вони нібито по-
чинають перетворюватися на на-
ціональні ліві політичні сили, але
багаторічний, майже собачий,
рефлекс відданості Кремлю,
зрештою, завжди перемагає.

І тут вже нічого не вдієш: Мос-
ква була, є і, напевно, ще надовго
залишиться для них комуністич-
ною «Меккою», незважаючи на те,
що на останніх виборах до Держав-
ної думи Росії чекісти піддали ко-
муністів публічний політичний каст-
рації. І це – лише початок.

Воронін завдав потужного
удару молдовському народові.
Адже, надавши російській мові
статусу «мови міжнаціонального
спілкування», він перекреслив усе
те, що було зроблено національ-
ною інтелігенцією на шляху відро-

дження Молдови як суверенної
держави. Бо це рішення парламе-
нту в Кишиневі означає, що росій-
ська мова стала обов'язковою для
всіх громадян Молдови, а мол-
довська – лише для етнічних мол-
дован. Себто молдовани можуть
спілкуватися своєю мовою в своє-
му середовищі, а російською по-
винні спілкуватися всі. Адже «мова
міжнаціонального спілкування»
автоматично стає наднаціональ-
ною і наддержавною. Таким чи-
ном, російську знову поставили
над своєю рідною. А це демон-
струє повернення до мовної полі-
тики СРСР. Тоді це називалося
«національно-російська двомов-
ність». Внаслідок такої «двомов-
ності» в багатьох радянських рес-
публіках дуже швидко запанувала
російська одномовність. Те, що
комуніст Воронін повертається до
старих радянських зразків, не ди-
вує. Це робиться ним не тільки за
власним бажанням, а й під постій-
ним тиском Москви, що розгля-

дає російську мову як важливе
знаряддя свого політичного, еко-
номічного і духовного панування
над колишніми колоніями, нині не-
залежними (тимчасово, як пере-
конані в Кремлі) державами. Слід
визнати чесно, що в культурному,
духовному, ментальному відно-
шенні імперія ще й досі не зруйно-
вана. Ми ще й зараз живемо в зо-
ні російської мови, культури, цер-
кви, інформації, мистецтва. Мос-
ква надзвичайно активно і наполе-
гливо зміцнює цю зону, щоб ніхто
не втік за її межі. Не випадково
дружина російського президента
Людмила Путіна, відвідуючи сто-
лиці країн СНД, настирливо вима-
гає від президентів цих країн на-
дання російській мові привілейо-
ваного статусу. Вона вже святку-
вала перемогу в Киргизстані, Тад-
жикистані, тепер ось – у Молдові.

Слід і нам в Україні готува-
тися до ще однієї потуж-
ної мовної навали, напевно – за
молдовським зразком. Є підстави

вважати, що найближчим часом у
проросійських виданнях України
з'явиться низка статей про росій-
ську як «мову міжнаціонального
спілкування». Але в нас можливі й
особливості: радше за все, про-
понуватимуть надати мові північ-
но-східного сусіда статусу «мови
міждержавного спілкування» в ра-
мках так званого «Єдиного еконо-
мічного простору». Проте по суті
це буде той самий молдовський
варіант, така ж сама руйнівна і
смертельно небезпечна для укра-
їнської мови акція, як і організо-
вана комуністом Вороніним. Від
Кучми-Медведчука-Януковича-
Азарова цілком можна чекати ще
й такого „подарунку” в передви-
борному екстазі. Зараз ця публіка
найбільше стурбована тим, як
краще догодити московському
начальству. Отже, нам слід бути
готовими до протистояння зама-
ху Банкової на українську мову.

Мирослав Плай

ПОЛІТРЕФОРМА ЯК ПОДАРУНОК ПУТІНУ

Де і коли зародилися ідеї по-
літреформи?

Якщо згадати тісну дружбу, часті консу-
льтації між українським та російським пре-
зидентами, як часто з Путіним зустрічається
один із ініціаторів політреформи і авторів її
проекту голова Адміністрації Президента
України В. Медведчук, і ви зрозумієте, звід-
ки ростуть ноги тієї політреформи. Але її на-
стирливо нав'язують суспільству і парламе-
нту. Сили, які не хочуть втрачати владу в
Україні.

Чому уряд очолили представни-
ки нацменшин?

Деякі факти спонукають до припущень,
що Москві підігрує українська влада. Напри-
клад, оголошення 2003 р. роком Росії в Укра-
їні. Здавалося б, що цей рік – рік 70-річчя го-
лодомору в Україні, який організувала Мос-
ква, мав би стати з її боку роком каяття, виба-
чення і навіть якихось поступок стосовно
України. Натомість це був рік, коли в Україні
посилився російський фактор і значно знизив-
ся український.

Цього року російськомовна культура в
Україні, по суті, зайняла панівне становище,
значно посилівся вплив Московської церкви.
Свої справи президент і прем'єр освячують ли-
ше з намісником УПЦ МП. Прем'єр-міністром
призначено прихильну до Москви людину,
представника національної меншості – білору-

са В. Януковича, першим віце-
прем'єром став росіянин М.
Азаров, віце-прем'єром з гу-
манітарних питань – єврей Д.
Табачник, а нещодавно віце-
прем'єром з питань палива та
енергокомплексу - росіянин
Клюєв...

Чи є в світі ще хоч одна
країна, урядом якої керували
б представники нацменшин? Прикро, що ніхто
не б'є тривоги. А між тим, це дуже нагадує 30-
ті роки минулого століття, коли Росія в Україні
відсунула від влади українців, насадила свої
кадри і розгорнула тотальні репресії.

Наслідки та уроки

Втім, репресії вже почалися. Вже і сліпий
бачить, що в Україні діє не сила Закону, а за-
кон сили. У ЗМІ народу нахабно пропонують
лише одну точку зору – пропрезидентську.
Шляхом силового тиску і фальсифікації
зроблено перший крок до перетворення
українського парламенту на таке собі політ-
бюро, яке буде призначати генерального (чи
першого) секретаря. І насамкінець, під шумок
у парламенті здано під контроль Росії україн-
ську Керченську протоку. Наступними крока-
ми буде повний контроль над газонафтовою
трубою і використання нафтогону Одеса-
Броди у зворотному напрямку. А через рік-
два наші хлопці вже служитимуть на китайсь-
кому кордоні і гинутьимуть у Чечні та інших
„гарячих” точках – в Росії їх не зменшиться.

А урок такий, що ми не маємо права за-
бувати уроків історії – наслідків Переславсь-
кої ради, 350-річчя якої цими днями намага-
ються відзначати деякі політичні сили - прибі-
чники союзних договорів тощо. Тепер чітко
видно, хто за Україну, а хто проти неї. Ми ще
можемо відвернути небезпеку.

Сергій ПІДАДУБНИЙ
сміт Голованівськ,
Кіровоградська обл.

нова лайка, нова імперія чи новий фантом?

Отже, як
бачимо, питання
про повне домінування
Москви у виконавчих стру-
ктурах нової організації
навіть не турбує чинну в
Україні владу; для остан-
ньої головне, очевидно, це
забезпечити розширення експо-
рту пінчуківських, тигіпківських й
ахметовських труб до Росії (уго-
ду про таке розширення було
підписано на початку січня), а ще
(і це головне) – одержати повну
політичну підтримку Кремля для
збереження незмінності чинного
режиму (не випадково ж прези-
дент Росії Путін має завітати до
Києва 23-24 січня). Те, що в об-
мін на це доведеться здійснити
повну капітуляцію України перед
Кремлем і погодитися на майже
повну ізоляцію від Європи, на
Печерську нікого, схоже, не об-
ходить...

Цікаво, що Білорусь, між
тим, уже домоглася поставок

газу за внутрішніми російськи-
ми цінами і створення газотран-
спортного консорціуму на біло-
руських умовах. Невже ж Лука-
шенко більший патріот, аніж всі
ці Азарови, Гавриші, Пінчуки й
Медведчуки, котрі „здають”
Україну оптом і вроздріб?

Вже після саміту “Кучма-Путін”
депутати Верховної Ради
Криму звернулися до Верховної
Ради України з пропозицією
включити в порядок денний сесії
українського парламенту на по-
чатку 2004 року питання щодо
ратифікації угоди про форму-
вання ЄП. Вражає аргумента-
ція цих депутатів: виявляється,
ратифікація угоди про ЄП укра-
їнським парламентом “буде
кращим доказом намірів народ-
них депутатів продовжити курс
на послідовне здійснення полі-
тичної реформи в країні”! Схо-
же, шило вилізло з мішка: спро-
ба за допомогою змін до Кон-
ституції увічнити панування чин-

ного режиму є іншою стороною
спроби знову підпорядкувати
Україну Росії; оскільки українсь-
кий народ ненавидить чинну
владу (а це підтверджують усі
соціологічні опитування), оліга-
рхічна верхівка вирішила покли-
кати на допомогу Кремль.

Ось тут і час дати відповідь
на запитання, винесене в назву
статті. Ні, ЄП – зовсім не фан-
том, як широко вважає дехто із де-
путатів-бізнесменів: мовляв,
трохи пограємося з Москвою,
проштовхнемо на їхній ринок на-
ші товари, а тоді не ратифікуємо
основні угоди. У часи Богдана
Хмельницького теж думали деякі
полковники: нічого, скористає-
мося московською допомогою,
а потім покажемо москалям ду-
лю. Не вийшло – покотилися ко-
зачі голови під московськими
шаблями. Невже ж сутність Кре-
мля змінилася за 350 років? Як-
що й так, то тільки на гірше, бо
цар Алексей Михайлович був усе

ж таки з роду Юриковичів, а не з
числа офіцерів КГБ. І ще деталь:
невже у ситуації, коли у Росії Путін
закінчує розбиратися з Ходо-
ровськими-Абрамовичами, на-
ші Суркіси-Пінчуки настільки ду-
рні, що думають, наче луб'янсь-
ка черга не дійде до них? Та, ви-
ходячи з інтересів порятунку
власної шкіри, вони б мусили
стати найзапеклішими українсь-
кими патріотами! Але, видно,
олігархи України такі тупі, що не
розуміють, який фініш матимуть
їхні долі після остаточного стве-
рдження ЄП. Такими ж нероз-
важливими є й можновладці. То-
му справу порятунку України від
нового союзу (читай: нового яр-
ма) має взяти до своїх рук сам
український народ на чолі з наці-
онально свідомими політиками.
А такі є серед різних партій та
блоків, і найперше – у “Нашій
Україні”.

Сергій Дехтеренко

КУЧМИ-3 - НЕ БУДЕ!

Вчинено злочин. Конституційний Суд виніс явно незаконне рішення. З мотивами та причинами тепер нехай слідчі прокуратури розбираються. Наша справа тонкіша – визначитися, за що платимо гроші.

Ми платимо гроші законодавцям, суддям, виконавцям та наглядачам за якісно виконану роботу. Коли судді виносять незаконне рішення, то це означає, що вони не виконали покладеної на них роботи, а гроші за неї отримали.

Що ж повинні були за наші гроші зробити судді КС? До них надійшов позов нардепів щодо права Кучми балотуватися у президента на третій термін. Будь-який суд повинен був викликати свідків, самого Кучму та дослі-

дити дійсний стан речей, а саме: чи справді Кучма обирався президентом і скільки разів він обирався. Суд повинен був також встановити: чи у 1994 р. Кучма обирався президентом і чи у 1999 р. він знову був обраний ним? Тобто перевірити правдивість документів Центральної виборчої комісії, посвідчень та допитати свідків. Далі суд мав би з'ясувати, чи реально Кучма ставав президентом. Тут треба було допитати самого Кучму та дослідити документи, які він підписував як президент. Суд усього цього не зробив, а почав тлумачити чинну Конституцію, тобто перебрав на себе функції наукової установи. На науку ми, платники податків, даємо гроші іншим структурам. КС витлумачив Основний Закон „вагалі“, тоді як позов нардепів був конкретним. Отже, КС не виконав своєї роботи. А робота ж була - не бий лежачого. ЦВК має документи обрання Куч-

ми президентом 1994 і 1999 років. Це одна й та сама людина – Кучма. Це два терміни поспіль. Посилання деяких суддів КС, що то було обрання за різними законами та конституціями - сміхотворне, бо всі „різні“ були чинними, а всяка влада – переємна.

Для будь-якого суду важливі факти. КС почав з уявлень та припущень і докотився до злочину. Тепер треба прокуратурі порушувати карну справу за фактом винесення суддями Конституційного Суду неправдивого і незаконного рішення. Це суттєвий злочин, бо рішення КС оскарженню не підлягають. Це значить, що судді КС стали для всіх нас соціально небезпечними злочинцями. Їх треба позбавити посад і таким чином убезпечити суспільство. Це буде справедливо і законно. Адже Україна – правова держава.

М. Жуков

Чим гірше живеться простим людям в Україні, тим більше різних „благодійників“ з'являється.

У 1992 Л. Кравчук, той, що має те, чого ми не маємо, закликав нас вносити свої гроші в ощадбанк, а потім зі 130 млрд. доларів США дозволив вивезти (а чи й сам перегнав) до Росії 84 млрд., а решту дозволив роздати у вигляді кредитів «своїм людям».

А зараз вивезені кошти повертаються до нас з Росії через російських «благодійників», які «піднімають» наше виробництво, скуповуючи найбільш прибуткові підприємства і навіть цілі галузі України.

Скоро «благодійники» скуплять всі наші родючі землі, і залишимося ми на своїй землі наймитами, як-

„БЛАГОДІЙНИКИ“

що ще залишимося в Україні.

Подібні ситуації неприпустимі в країнах Прибалтики, бо там національна влада, а не продажна і злочинська посткомуністична номенклатура.

Та й сам Кучма чим не „благодійник“!? Підмахнув декрет під трасти, і кошти, що ще залишилися в населення після «благодійника» Кравчука, перекочували до «своїх людей» - В. Медведчука, наприклад. Перевірив уряд діяльність трастів, дійшло до покарання, і все заглухло. А Кучма виграє вибори і «благодійно» роздає з державної казни подарунки під час своїх візитів у регіони. Не відстає і його дружина, створивши фонд «Дружина президента – дітям України», роздає подарунки перед телеоб'єктивами в той час, коли сотні тисяч дітей бомжують в Україні.

Не гірші від патрона і чини нижчого рангу. Голова ОДА М. Вишиванюк «будує» газопроводи, школи, лікарні, церкви, дарує автомобілі, комп'ютери, телевізори, забуваючи сказати, що це кошти не його власні, а бюджетні. І так аж до низу.

У будь-якій цивілізованій державі, якби якийсь чиновник чи президент зробив щось подібне, то відповідні правоохоронні органи і преса кинулися б одразу з'ясовувати походження коштів. Якби вони виявилися бюджетними або сумнівного походження, то був би великий скандал. А в нас? У пресі з'являються листи-подяки за допомогу, за подарунки.

Не пасуть задніх і деякі депутати, особливо ВРУ. Щось дарують, щось будують. Звідки кошти – невідомо, але, вочевидь, народні. В нашій області таким «благодійником» є В. Бартків. Та хіба лише він, багато їх розвелося. Одні не сплачують податки до бюджету і спонсорують «Останній герой – 4», інші показують свою «благодійність», будуючи вокалі, автошляхи. Цікаво тільки, чи сплачено ними мільярди борги до бюджету? Укрзалізниця розрекламувала будівництво дороги «Одеса – Київ» за рахунок іноземних інвесторів, а тепер, виявляється, мільярди на це будівництво підуть з держбюджету. А за проїзд кошти будуть отримувати власники дороги.

„Благодійники“ завдяки своєму „благодійництву“ поставили на межу жебрацтва мільйони селян.

І чи не пора нам подякувати усім цим „благодійникам“ за їх „плідну“ роботу та попросити звільнити свої просиджені місяця добровільно, а як не захочуть, то й примусово.

Далі терпіти той безлад несила: не мине й 5-ти, 10-ти років, як в Україні залишаться тільки злочинці та чиновники, які їх обслуговують, алкоголіки і наркомани, а також перестарілі, діти й інваліди, бо хто здатний буде втекти з України і кого за кордоном не чекають з „браслетами“ – втече. А трохи згодом Україна стане чиеюсь колонією, і її чорноземи будуть експлуатуватися вахтовим методом.

Фантазії, але не дай Боже, щоб так сталося.

Валерій Плисак,
м. Івано-Франківськ

Новорічний піар „Інтера“

Готуючись до Нового року, включаю програму „Подорожі“ телеканалу „Інтер“. Хоч і з точки зору СДПУ(о), але ж треба знати, що в державі робиться. Дивлюся на екран і очам своїм не вірю. Севастопольська кореспондентка „Інтера“ Єгорова оповідає нам, що коли ми, українці, будемо пити новорічне шампанське, спокій наш і наші „водные простори“ бережуть... моряки російського флоту. Це ж підтвердив і командир російського корабля „Пылкий“, який, треба думати, спеціально для цього заступив на бойове чергування в українській бухті.

А я, сирій, думаю, що мир для нас бережуть Збройні Сили України, у тому числі й Військово-Морські. Аж ні, „Інтер“, що претендує на роль третього національного телеканалу, з есдепеушною прямою все показав, як є: поки українські моряки забавляються зі снігурочками, територіальну цілісність нашої держави охороняють пильні російські вояки. Навпевне, так само, як охороняють спокій у Чечні.

Не втримався і подзвонив знайомим офіцерам у Севастополь. Цікаві речі розповіли мені моряки. Виявляється, на Новий рік спокій Севастополя охороняли сам флагман українського флоту фрегат „Гетьман Сагайдачний“ та корвет „Луцьк“. І не снігурок у новорічну ніч обнімали там наші хлопці, а торпедні апарати і лафети гармат головного калібру. Але „Інтер“, хоч офіційно й шефствує над фрегатом, показувати на екрані своїх підшефних не може – „батько народу“ з Медведчуком укупі на українських моряків гніваються. Тож „Інтер“ демонструє на

своїх екранах милих серцю СДПУ (о) російських колонізаторів. І не тільки показує їх героями на своїх екранах, а ще й платить - як, наприклад, тій же кореспондентці російського телецентру в Севастополі Єгоровій - не менше 10 доларів за брехливий сюжет. Брехливий, бо у російській военній доктрині пункту про захист сусідів немає, а недавні події навколо Туз-ли виявили незмінність її загарбницьких інтересів.

Взагалі, розказують, що останнім часом у Севастополі попит на послуги російських журналістів різко пішов угору не лише на „Інтері“. Тій же Єгоровій у першу чергу надала перевагу севастопольська СБУ (сюжет на „Інтері“ 10 січня), а місцева влада просто обожнює їх. Ось, наприклад, напередодні запланованого приїзду до Севастополя Віктора Ющенка в листопаді минулого року, в друкарні газети Чорноморського флоту РФ під охороною за закритими дверима щось „таємне“ друкували. Витрадили аж 700 кілограм газетного паперу. Кажуть, що недаремно старався тоді головний редактор тієї російської газети, капітан першого рангу Олександр Муравйов. Тепер його, громадянина і офіцера Росії, сина російського генерала КДБ

після звільнення в запас планують призначити... головним редактором газети міської ради „Севастопольские известия“. Незабаром слід чекати, що досвід чорного піару „Флага Родины“ перекочує на шпальти міської газети, і все це буде щедро оплачуватися із українського бюджету.

Подією, що О. Муравйов, звільнившись у запас, не збирається на „історичну батьківщину“, за яку свого часу так улюбляв. Він вже добирає команду із вірних „флажковців“, ногою відкриває двері міськради та збирається викидати на вулицю працівників редакції – громадян України. Добре оплачувана робота в Севастополі потрібна в першу чергу громадянам Росії. А ми, українці, будемо, як у Новорічну ніч, ковтати чужу славу, чужу культуру, чужу мову. Чи, може, годі вже терпіти духовну і моральну наругу та притягнути, нарешті, до відповідальності тих, хто відповідає за безпеку держави? Бо всі ті російські сюжети на „Інтері“ з Севастополя, як і дії тамтешньої місцевої влади, мають одну мету – вибити український дух з українців напередодні президентських виборів.

Андрій Мурко
м. Київ

Народному депутату
Степанові Гавришу

Шановний Степан Богдановичу!

Ви написали для свого внука книжку „Маленькі історії про великі істини“ – про права та свободи дитини. Чи не краще було б вам написати ще одну книжку для свого онука, щоб в популярній формі роз'яснити всі статті Конституції України. Розказати, як дідусь Степан, дві бабусі Раїса Богатирьова і Катерина Ващука та декілька дядьків вирішили змінити 103 статтю чинної Конституції: обмежити права українських громадян обирати президента всенародним голосуванням. Це право передають дядькам і тітонькам Верховної Ради України. А також пояснити, як дядьки з Консти-

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

туційного Суду такі дурниці підтримали. Розкажіть, як мажоритарники в округах купують голоси, щоб бути депутатами, і як потім депутати купують у Верховній Раді, щоб вони проголосували за той чи інший закон, який потрібен так званій „більшості“. Чому в Україні на 13-му році незалежності нема ще демократії і не виконується її Основний Закон. Чому ця „більшість“ хоче обрати нині діючого президента ще на один строк.

Розкажіть, як купка зажерливих олігархів перешкоджає нормально жити: 40% українського населення поставлено на межу виживання, а 40% - за межу бідності, понад сім мільйонів українців тиняються по закордонах у пошуках роботи. Назвіть єв-

ЗРАДА!

Кожна стабільна держава намагається зберегти мир і спокій у країні, протистояти відцентровим процесам, сепаратизмові, антидержавній підривній діяльності. Для цього держави мають відповідні структури: спецслужби, поліцію, прокуратуру, що покликані негайно давати відсіч деструктивним силам, над усе тим, що орієнтуються на іноземні держави. Цю функцію можна порівняти з роботою санепідемстанції: не лише відстежувати вогнища небезпечної інфекції, але й оперативно впливати на них, щоб унеможливити велику епідемію. Але серед держав сучасного світу, що діють у такий спосіб, є один виняток. Це Україна. Нинішній режим Кучми-Януковича-Медведчука-Литвина зробив з України рай для антидержавників, для „п'ятої колонії“. Ніде більше не дозволяють так нахабно, відкрито, демонстративно руйнувати державу. В Україні зареєстровано і незареєстровано діють сотні підривних груп, союзів, клубів, організацій, гуртків, партій, що вголос заявляють про свою мету. А мета їхня така: знищити незалежну Українську державу, приєднати Україну до Росії, відібрати в Україні якомога більше території, виштовхнути на узбіччя громадського життя державну мову. З ранку до вечора сотні видань, що мають, між іншим, офіційну ліцензію від голови Держкомінформполітики Івана Чиж, ведуть пропаганду, спрямовану проти України, за всіма правилами психологічної війни. Це дорогі, поліграфічно високоякісні газети, що, проте, розповсюджуються безкоштовно... Чому б СБУ та іншим структурам не поцікавитися, хто стоїть за цією бурхливою видавничою активністю: лише один так званий «Російський блок» видає цілу купу центральних і місцевих газет: «Русский мир», «Русская правда», «Отечество», «Российская община», «Русский Севастополь», «Русский Крым» тощо. Звичайно, перелік цими виданнями не вичерпується, їх більше в десятки разів. Автори публікацій цих газет отримують, за чутками з їхнього власного середовища, грубі гроші, хоча ці друковані органи аж ніяк не виправдовують себе з фінансового боку, прибутків не дають. Але хтось витрачає на це величезні кошти. Хто і з якою метою? Власне, останнє не приховується. На шпальтах цих антиукраїнських об'єктивів постійно обстоюється одна думка: „Незалежної, суверенної, соборної держави України не повинно бути!“, „Україна без Росії існувати не повинна!“, „Української мови і культури – не треба, досить всього російського“. У громадян України цілеспрямовано виховують ненависть до своєї держави. Ці видання виконують функцію консолідації, згуртування всіх антиукраїнських сил на нашій території. Особливо небезпечні вони у прикордонних з Росією регіонах: Криму, Донбасі, на Слобожанщині. У місті Севастополі, де перебувають російські війська, шовіністичні газети (разом з комуністичною „Севастопольською правдою“) друкуються у видавництві „Флаг Родины“ Чорноморського флоту РФ. Варто нагадати, що голова Державного комітету інформполітики (остання назва: з радіо і телебачення) Іван Чиж очолює політичну партію „Всеукраїнське об'єднання лівих „Справедливість“, що підтримує тісний зв'язок з „Російським блоком“ та партією Наталії Вітренко. Може, саме тому антидержавні ЗМІ не мають жодних проблем з реєстрацією?

Підривні партії, газети, радіостанції, організації – все це антидержавне, антиукраїнське кубло створене й існує з дозволу і згоди нинішнього режиму. Постає питання: це зрада політичної верхівки країни, чи абсолютне незрозуміння того, що таке безпека держави?

Євген Степанюк

ропейську країну, в якій ще є такий стан...

Розкажіть, як нинішня „українська“ влада на чолі з Л. Кучмою зробила для зростання, особливо української молоді, більше, ніж усі царі та вожді разом узяті. Кажуть, що у Верховній Раді є ще один землячок Коновалюк, член СДПУ (о), родом з Ланчина, і що він вимагає для російської мови статусу другої державної... І про це напишіть.

Жаль, що ви, Степан Богдановичу, – українець з Галичини, такої книги не напишіть, а продовжуєте вірно служити олігархам і президентові, за якими так багато гріхів. Невже вас не турбує доля українського народу? Чи ваш онук до нього вже не належить?

Василь Яківчик,

м. Городенка, Івано-Франківська обл.

ЧОМУ ОМЕЛЬЧЕНКО НЕ ЛУЖКОВ?

Незабаром виповнюється 10 років урядування Олександра Омельченка в столиці України Києві. Є всі підстави підбити підсумки. З одного боку, Київ став будівельним майданчиком, це добре. З іншого, історичний центр нашого давнього міста перетворюється на бозна-що, на вправи божівільного архітектора. Коли Омельченко розпочав роботу на посаді міського голови, деякі наші патріоти розраховували, що він активно боротиметься за те, щоб Київ набував рис справжнього українського міста, столиці європейської держави. Чи справдилися ці сподівання? Важко уявити собі європейську столицю, де б на кожному кроці бовваніли символи тоталітарного режиму, всілякі леніни, косіори, петровські-мануїльські та інші чекісти-комуністи. За період з 1996 до 2004 рр. жоден з цих ідолів не був знятий Омельченком. На початку його кар'єри на чолі столиці 50 депутатів міської ради (із 75-ти) зібрали меру підписи з вимогою демонтувати пам'ятник Леніну на Бессарабці, але він цю вимогу проігнорував. Часто представники керівництва міста Києва скаржаться, що не йдуть до нас

інвестиції. До північної Кореї вони теж не йдуть, бо Пхеньян своїми мармуровими та бронзовими комуністичними вождями дуже нагадує Київ. Це не дрібничка. Перш ніж вкласти свої гроші, будь-який західний бізнесмен десять разів подумає, що це за країна, де він буде робити свій бізнес і ризикувати своїми коштами. І навряд чи він насмілиться залишати великі гроші там, де з сотень пам'ятників, з назв вулиць і площ віє духом тих „експропріаторів”, що у будь-який момент можуть все забрати та поділити, віє комуністичним духом...

Дехто з патріотичної громадськості Києва сподівався, що Омельченко як самостійна політична фігура, як лідер київської територіальної громади, як мер столиці стане гідною українською відповіддю на бурхливу активність на українських теренах московського мера Лужкова. Лужков веде активну боротьбу за приєднання українського міста Севастополя до Росії. Саме з цією метою Лужков збудував на українській землі російську школу (з обкладанням та умовами праці педагогів, яких немає в самій Москві), філію московського університету в

Севастополі, буде представництво Москви в головній базі Військово-Морських Сил України.

На жаль, за всі ці роки відповіді з боку Києва не було. Лужкову українське місто потрібне, а українцю Омельченку? Не було збудовано жодної школи з українською мовою навчання, не кажучи вже про філію Києво-Могилянської академії чи Київського університету ім. Тараса Шевченка, жодного культурного центру. Нічого. Хоча ні, реставрується за гроші киян і вже практично відреставрований в Херсонесі Володимирський собор для... Московського патріархату. А чи запитував пан Омельченко, а чи хочуть кияни робити такі коштовні подарунки Москві?

Українська публіка наприкінці минулого року дуже розважася, слухаючи, як колишній актор, заступник Омельченка з питань культури Олександр Биструшкін читав по радіо кумедний опус Кучми з глибокодумною назвою (не вже таки зрозумів?!), „Україна – не Росія”. Справді, Україна не Росія, бандура не балалайка, вареник не пельмень, Індія не Йорда-

Кучма не Путін, а Омельченко не Лужков.

жков. Хотілося б знати, чому Омельченко уникає боротьби за соборність України на українській території, а Лужков докладає всіх зусиль на чужій... Півроку тому провідники Київської міської ради та місцевої адміністрації відправили „малоросійське посольство” до Москви. Київські чиновники всіляко плазували перед московським начальством, догоджали людині, яка не приховує ворожих намірів щодо України. Керівні київські малороси подарували Лужкову ділянку землі (цілий квартал) в Києві під забудову, пообіцяли назвати один з київських проспектів „Московським”, а потім до того на телеекрані захилялися від захоплення московською величчю. Важко визволити людину, якщо в її душі живе раб... Оце й відповідь на запитання, чому Омельченко не Лужков.

Микола Чорноморенко

ХРЕСНИЙ ХІД ПІД ПРАПОРАМИ ШОВІНІЗМУ

1 Але все виявилось навіть жалюгіднішим: на площі процесію чекав лише пам'ятник. Біля Софії всі транспаранти збилися в купку. Бойовий дух піднімали “Запо-

різким маршем”, потім щось лупало, бухкало (кажуть, пушки), і почався мітинг. Наталя Вітренко взялася просвіщати народ: три роки вимолював Богдан у Москві допомогу – ну, поможи, ну, ми ж православні, – аж нарешті цар-батюшка пожалів. І сталося омріяне: “Україна поднялась с колен и протянула руки навстречу России”. А ми, не дійшли, навіть не відали, що наш народ тільки й зберігся тому, що була Переяславська рада! І жили собі брати душа в душу, але недовго: як ляхи колись хотіли забрати в невольо меншенського, так тепер на нього чигає американська контра. А їй допомагає парламент, де одні “миллионеры, бандиты и американцы”. Але вихід є: “Расія, Расія, Расія”, – кодувала Віт-

ренко, сподіваючись, напевно, що слово підхоплять маси, але бабусі з іконами лише заворожено дивились на прояву.

Далі вступив депутат російської Госдуми Сергій Бабурич і тут же випалив усю правду: “Родина для нас – это та страна, которую мы потеряли в конце XX века”. Тому в Госдумі й порішили: святкувати 350-річчя по повній програмі, яку й затвердять на наступному засіданні. А поки що брат нас утішив: “Не допускайте тяжкого греха – отчаяния в ваше сердце. Надо заставить уважать волю народа”. Щоправда, в Бабурина образ ворога дещо інший: «чтобы здесь жили не только те, кто будет знать китайский и арабский».

Після мітингу почався концерт. “Казакі” на сцені відкривали роти під відверту фонограму, бабусі цілували ікони й засовували їх у торби, активісти руского двіження пританцювали... За їхніми спинами самотньо височів гетьман. Біля підніжжя мерззли розкидані – як жбурнув хто – гвоздики. Отаке-то, Зіновію, Олексієві друзе...

Марія Косовська

ХТО ЗАХИСТИТЬ УКРАЇНСЬКОГО ОФІЦЕРА?

Держави з давніми добрими консервативними традиціями мають три наріжні камені суспільства: священик, офіцер і вчитель. Адже духовність, сила і знання – запорука існування національної державності. У такому суспільстві людина, що зробила сенсом свого життя захист країни, має високий престиж.

Український офіцер за нинішньої влади абсолютно незахищений: ні економічно, ні юридично, ні морально. Він постійно відчуває цілковиту невпевненість у всьому: навіть у Верховному Головнокомандувачі, від якого невідомо чого чекати. Звільнити можуть у будь-який момент і з будь-якого приводу. Офіцер не знає, куди керманічі ведуть країну: кажуть, що в Європу, а тягнуть в Азію. Кажуть, що до НАТО, але армія дедалі більше потрапляє під контроль Кремля. Закликають віддано служити Україні, але не подають публічної демонстрації патріотичних настроїв – часом, чи не націоналіст? А націоналістам у нашому війську, на відміну від усіх інших армій світу, – місця немає. Останні кадрові зміни – відставка Тарасюка, Зленка,

Гайдука, політична розправа над Ющенком і Тимошенко, розгром командування ВМС України – сприяють поширенню чуток про узгодження Банковою всіх найвищих кадрових призначень з Москвою. Життєва ситуація військовика в нашому суспільстві нині трагічна. Це єдина професія, від представника якої держава в будь-який момент може вимагати найбільшої жертви – життя. За 10-15 своїх найкращих років офіцер, набувши військового фаху, досвіду, дослужившись до капітана-майора, раптом опиняється на вулиці без пенсії, житла і цивільної спеціальності, бо він потрапив під сокиру скорочення. Він має сім'ю, він далеко не юнак, а все треба починати з нуля.

Нашу армію затероризували нескінченними скороченнями, сенс яких мало хто розуміє. Постійне недофінансування війська викликає в офіцерів підозру – цілком справедливую, – що нинішньому режимові не потрібне військо як таке. Натомість увага приділяється спецслужбам, поліції, внутрішнім формуванням, прокурорам, судам і податківцям, що є типовим для

поліцейської держави. Справді, навіть дбати про армію, коли Банкова не збирається захищати Україну від зовнішньої загрози, вона, як той юний піонер, завжди готова. До капітуляції. А воювати готуватись з власним народом, марно ж олигархічні телеканали докладно розповідають, як поліцейські формування відпрацьовують напади на демонстрантів та учасників мітингів.

Офіцери болісно переживають відсутність сучасних озброєнь. Вони розуміють, що не зможуть захистити Батьківщину, бо нічим. Припинено науково-дослідницькі конструкторські роботи. Влада не дає грошей, адже це не вибори, не питання утримання своїх владних позицій.

Тузла позазала, що й надалі так ставитися до українських Збройних Сил – смертельно небезпечно для нації і держави. Але щоб мати кращій Збройні Сили, нам треба мати іншу, кращу, справді українську владу. Щоб український офіцер міг нас захистити, спочатку ми повинні захистити його.

Богдан Степовий

Послідовники Геббельса

Пам'ятаєте, як рік тому, коли президент України Леонід Кучма вкотре вже в своїй політичній біографії обстоював ідею впровадження в Україні двопалатного парламенту, ледь не вся Україна вкрилася бігбордами “Європа має двопалатні парламенти”? І як після того, як “нашоукраїнець” Микола Томенко зауважив, що приблизно у чверті країн-членів Євросоюзу парламенти однопалатні, бігборди зникли разом з ідеєю?

Тепер у президентської адміністрації з'явилася ідея щодо обрання глави Української держави у парламенті. І знову йдуть посилення на досвід Європи. Офіційні ЗМІ просто сповнені розмовами про те, що “там”, у найбільш демократичних країнах, майже повсюдно обирають президентів у парламентах. І не тільки офіційні ЗМІ. Скажімо, цю тезу проголосили у прямому ефірі радіо “Свобода” координатор парламентської більшості Степан Гавриш та лідер фракції об'єднаних соціал-демократів Леонід Кравчук. Ось що сказав Степан Гавриш: “Коли ми говоримо про всенародне обрання президента, то ми забуваємо, що воно не відмінюється виборами його у парламенті - 9 з 15 європейських держав обирають його саме там. І Німеччина, й Італія, й інші країни якраз задекларували, що комфортна демократія виникає саме там, де влада будеється на принципі компромісу, а не конфлікту, як в Україні”. Практично те саме зауважив Леонід Кравчук: “В усьому світі обирають президента або всенародно, або парламентом. От в ЄС 9 країн обирають президента парламентом. Є проблеми там щодо демократії, щодо всього?”

Справді, Європейський Союз нараховує 15 держав. Але тільки в одній із них – у Греції – президента обирає парламент. Ще у двох країнах – Італії та Німеччині – президента обирають за участі депутатів парламенту і делегатів від регіонів, тобто такими собі національними зборами виборців. У Фінляндії та Австрії президента обирає населення територією на шість років, в Ірландії та Франції – на сім років, у Португалії – на п'ять років. А Велика Британія, Бельгія, Данія, Іспанія, Голландія, Швеція та Люксембург – це взагалі конституційні монархії. Може, Кравчук і Гавриш мали на увазі всю Європу? Тоді кількість держав, де президент обирає парламент, помітно перевищує цифру 10, включно із такими неперевершеними взірцями демократії, як Молдова чи

Албанія. Чи, можливо, йшлося про членів і кандидатів у члени Євросоюзу включно із Мальтою, населення якої ледь добігає 400 тисяч осіб? Але тоді сакраментальна цифра не дотягує до дев'ятики...

Та навіть якщо повірити, що такі титуловані особи, як Кравчук та Гавриш, банально заплутались в арифметиці, все одно українська політформа не стикнується з європейською демократією. Звернімо увагу: у Греції парламент обирають на чотири роки, а президент – на п'ять; в Італії парламент обирають на п'ять років, главу держави – на сім; у Німеччині бундестаг обирають на чотири роки, президента – на п'ять. Іншими словами, обов'язковим є більший час терміну діяльності глави держави порівняно з депутатським терміном, а це дає обраному парламентом президенту певну незалежність від нього – і навпаки. В Україні ж “реформатори” збираються фактично синхронізувати діяльність парламенту і президента і цим де-юре монополізувати всю владу в одних руках.

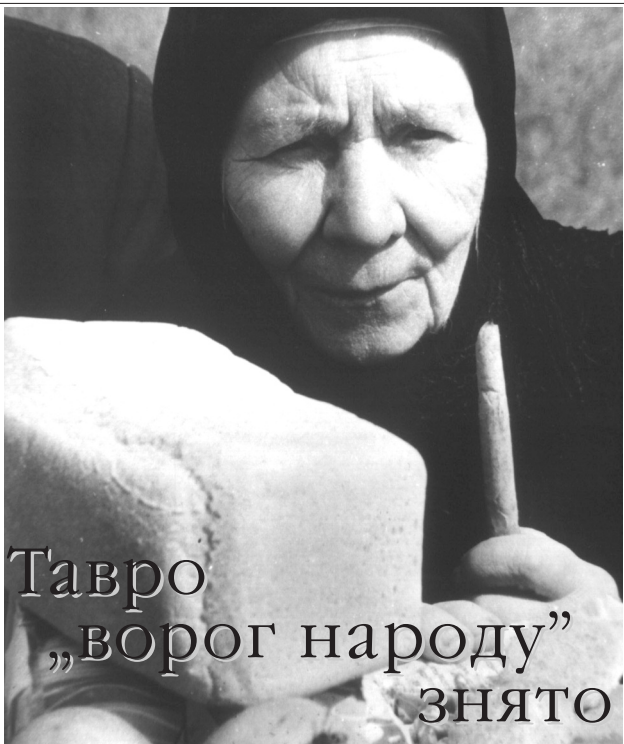
І ще один значущий момент. Степан Гавриш в ефірі радіо “Свобода” зауважив: “В Україні відбуваються сьогодні пошуки шляху національного шляху розвитку... Поки не оберемо такий шлях, то нам надзвичайно важко буде шукати погодження тут, в Україні. Небезпечним може бути лише те, що ми будемо знаходити правду не в самій Україні, не тут, в Києві, не в парламенті, а в Страсбурзі або в Москві”.

І справді: навіщо кудись їхати і когось питати про політичну реформу? Адже 83% українських громадян, за даними фонду “Демократичні ініціативи”, і 86,5%, за даними Центру імені Разумкова, виступають за всенародне обрання президента України. Здавалося б, Степан Гавриш, зважаючи на його слова про “правду в Україні”, мусить щосили боротися проти ідеї обрання глави Української держави у Верховній Раді. Проте саме він був одним із ініціаторів і промоторів ідеї обрання президента України в парламенті. То чи насправді шукають Степан Гавриш, Леонід Кравчук та їм подібні правду в Україні, чи вони вважають, що для “дурних хохлів” згодиться навіть геббельсівська брехня?

Віктор Стриж

Тавро
„ворог народу”
знято

Уся рідня Невенгловських користувалася авторитетом в с. Браїлівка. Гелярій Францович працював у колгоспі ім. Сталіна будівельним бригадиром, Адольф Францович – рахівником, а Христофор Адольфович служив у Новоушицькому держказначействі. Це були вельми порядні люди. І раптом арешт... Школярка Маруся (дочка Гелярія Францовича) тяжко переживала цинічне відношення до неї однокласників. Ще й рідного брата виключили з педінституту. А звинувачені у чомусь родичі пропали безслідно. Отакі сенсації в селі були непоодинокі, а в тоталітарній імперії і поготів. Ось тільки 4 листопада 1937 р. на Соловках було розстріляно 300 академіків, професорів і письменників.

1947 р. Невенгловська А.Д. отримала анонімну відписку з Новоушицького райвідділу міліції, що її чоловік 10 квітня 1942 р. помер у таборі від хвороби серця. Нещодавно Невенгловська-Щелковська М.Г. показала список з 429 чоловік по Новоушицькому району, репресованих у 30-40-х, початку 50 рр. І реабілітованих у 1958 р. У списку всі три Невенгловські значаться. Довідки держархіву Хмельницької області від 21.10.2002 р. свідчать, що рішенням надзвичайної трійки УНКВС Кам'янець-Подільської (з 1954 р. – Хмельницька) обл. від 28 вересня 1938 р. у м. Кам'янець-Подільському всі троє розстріляні за звинуваченням у належності до контрреволюційної націоналістичної організації „ПОВ” (Поліська організація військова).

На підставі постанови президії Хмельницького облсуду від 11 січня 1958 р. всі троє реабілітовані посмертно.

Вождик українських комуністів П. Симоненко, виправдовуючи геноцид, - один із найтяжчих злочинів проти людства, - доводить, що радянська влада дбала про народ. Отакої! Понад 60 мільйонів невинних знищила. Упаси, Боже, від такої дбайливості.

Яків Рекрутняк,
смет. Нова-Ушиця, Хмельницька обл.

ВІДГОМІН СТАЛІНСЬКО-БРЕЖНІВСЬКИХ ЧАСІВ

Запорізький художник-живописець Григорій Мацегора – людина авторитетна і znana не тільки в Україні. Він є головою Національної Спілки майстрів народного мистецтва, заслужений діяч мистецтв України. Людина тверда і принципова. Комуністом ніколи не був, у 60-80 роки переслідувався цим режимом. В 2001 році Мацегора очолив осередок Конгресу Українських Націоналістів Жовтневого району.

Григорій Мацегора – глибоко національний художник, сповідує традиційний живопис, все своє життя присвятив тематиці українського села, має 11 персональних виставок. Його творчість отримала високу оцінку мистецтвознавців, у пресі. Понад 50 станкових полотен автора знаходяться в музеях України та за кордоном. Так от цього талановитого митця недавно виключено з Національної Спілки художників України. А почалося все з того, що на початку 2003 р. творчий колектив Запорізького осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва висунув кандидатуру Григорія Мацегори на присвоєння йому почесного звання «Народний художник України». Облдержадміністрація й Міністерство культури і мистецтв України цьому також сприяли. Та не всім кандидатура Мацегори прийшлась до душі. Голова Запорізької спіл-

ки художників І. Гресик і в.о. начальника управління культури облдержадміністрації І. Панькіна послали голові Національної Спілки майстрів народного мистецтва В. Прядці і голові Національної Спілки художників України В. Чепелику компрометуючі Мацегору листи. Правда, нічого у записників не вийшло: начальник обласного управління культури Бельмас спростувала наклепи.

У 2003 році в Спілці художників виникли фінансові проблеми: кошти Спілки використовувались її головою І. Гресик не за призначенням. Ініціатором розслідування був Мацегора. У ході розслідування з'ясувалось, що кошторис не затверджено, кошти від зданих в аренду приміщень Спілки правління витрачає на свій розсуд, у тому числі й на зарплату членам правління.

У червні 2003 року оргкомітет (Кривопуст, Мацегора, Дубінін) звернувся у прокуратуру з проханням провести перевірку про стягнення з художників коштів на аренду майстерень. Факти порушень підтвердились. Також підтвердилось, що Гресик, будучи головою Спілки художників, незаконно обіймала посаду директора торгової фірми „Палітра”, через яку реалізовувала роботи художників. Відрахувань до Спілки не поступало. В

порушенні кримінальної справи відмовлено тільки тому, що сума, стягнена з художників за майстерні (без договорів), не перевищила 1700 гривень. Таке пояснення дав слідчий оргкомітету.

Вочевидь, аби помститися, 28 липня 2003 року чоловік голови Спілки художників Сергій Гресик напав на Мацегору і побив його. Той подав на нього в суд.

Не зупинилась і пані Гресик. Вона фабрикує рішення про виключення Мацегори із членів Спілки: без відома творчого колективу, сім членів правління виключають художника із Спілки. Так пані Гресик досягла своєї мети.

23 грудня 2003 року вона домоглася затвердження рішення правління на нараді голів творчих Спілок облас-тей.

Дивує те, що Київ, закривши очі на фінансові, морально-етичні порушення з боку самої пані Гресик, затвердив це провокаційне рішення.

Всі матеріали цієї справи проти художника Григорія Мацегори – ганебні. І ганьба ця падає як на обласний осередок Спілки художників так і на НСХ України. І не віриться, що Украї-

Василь Тимчина,
голова Запорізької ОО КУН

Сьогодні Іван Йовик – один із заступників Голови Світового Братства УПА, співголова заснованої ним (разом з дружиною Марією) міжнародної благодійної організації „Товариство допомоги сиротам України”, письменник, активний громадський діяч. В минулому – хорунжий Української Повстанської Армії, учасник славнозвісного Великого Рейду, який здійснила УПА в Західну Європу, аби „по-

БОРЕЦЬ І МЕЦЕНАТ

казати світові, що це велика дисциплінована армія, аби протиставити правду - брехні більшовицької пропаганди” (з книги І. Йовика „Нескорена Армія”);

І все життя – мужній послідовний борець за незалежність України. З ранньої юності він мав свою власну чітку ієрархію цінностей у цьому світі, і на першому місці завжди стояла Українська держава.

Народився Іван Йовик 20 січня 1918 р. в селі Хишевичі, що за 40 км від Львова, в багатодітній селянській сім'ї. Батько активно працював у „Просвіті”, отже діти зростали в патріотично налаштованому середовищі, прагнули високої місії слугувати рідному народові. Іван навчався в місцевій школі, потім у гімназії в Перемишлі. В 1938 р. був забраний до польської армії, де закінчив старшинську школу. Під час польсько-німецької війни потрапив у полон до німців. В Україну повернувся у 1942-му. Відразу ж включився у визвольну війну проти німців. Проте військово-політична ситуація примусила воювати на два фронти – з фашистською Німеччиною і комуністичною Росією.

Іван Йовик долучається до сотні Громенка, яка тоді оперувала в околицях Перемишля. З нею ж покидає Україну і проходить рейдом через Європу.

“Здобудеш Українську державу, або згинеш у боротьбі за неї”, - для тих людей це більш, ніж гасло, це – доля.

Він боровся за Україну, як тільки міг. Спочатку зі зброєю в руках, а пізніше мовою просвітницьких лекцій, з якими об'їздив усю Америку. Іван Йовик стає одним із засновників Товариства вояків УПА ім. генерал-хорунжого Тараса Чупринки, активно працює в

незалежності України Іван Йовик і його дружина Марія прибули на Батьківщину і створили „Товариство допомоги сиротам України”. Завдяки їм ось уже 12 років сотні сиріт (тепер їх півтори тисячі) щомісяця отримують матеріальну допомогу. Подружжя Йовиків віднаходять все нових і нових небайдужих людей по всій Америці, котрі допомагають дітям.

Іван Йовик видав книгу „Нескорена Армія” - власний щоденник, писаний ним у часи Великого Рейду УПА. Оскільки це не художня повість, не публіцистичний твір, а саме щоденник, у прямому найточнішому значенні цього слова, то він є безцінним документом епохи.

Під час своїх приїздів в Україну подружжя відвідувало регіональні осередки створеного ним Товариства, і пан Іван увесь свій час віддавав зустрічам з молоддю – розповідав про УПА. Для слухачів ці бесіди ставали знакомими.

Сотні дітей, підлітків і студентів вважають для себе подарунком долі те, що на їхньому життєвому шляху зустрілася така людина. Звичайно, важить і та матеріальна допомога, яку він зорганізував разом з дружиною. Проте його духовний внесок у зростання молоді - особливий і не підвладний грошовим еквівалентам. Воістину – не хлібом єдиним...

Здоров'я Вам на многі літа, дорогий пане Іване!

Від імені комітету Українсько-го відділення „Товариства допомоги сиротам України”: О. Мороз, Т. Скрипник, З. Гусак, Н. Левченко, В. Острищенко, М. Щеголь, Т. Одрина

З ТОЧНІСТЮ ДО НАВПАКИ

„Нас чекає дуже важкий період з 1991 по 1994 роки... Але в 1996-му, коли відімре все старе, на його місце прийде нове. І тоді почнеться розквіт. Зокрема, Україна швидко розвиватиметься, набуватиме свободи, тут буде небачений розквіт мистецтва, талантів, розвиток духовності, культури”.

Павло Глоба. „Обов'язок астролога – передбачати”. (Спортивна газета. – 1990. – 14 липня).

Де той розквіт, пане Глобо?
Нам культуру вже ось-ось
Не до розквіту – до гробу
Доведе лукавий „хтось”.

Хто? –
Чи треба тут кебети?
Вже в столиці днем з вогнем
Української газети
За чужими не знайдем.

Лиш
«Московській камсамолець»,
«Век», «Ізвестія», «Бульвар».
Рідного не вчужом слова:
То москаль, то яничар.
Вчити мову солов'їну
Зайшлому – який резон?
У Палаці „Україна”
Розважається Кобзон.

А в підземних переходах
Жебрають кобзарі, -
Цим би почесні рапсодам
У столиці на Дніпрі!

Он письменник іменитий,
Сивий ветеран війни,
Щоби кризу пережити,
Продає вже ордени.

Он художниця відома
Над картиною сумна,
Бо ні хліба вже удома,
Ані фарб, ні полотна.

Кожен день на заробітки
Ідуть тисячі рабів.
Мов сирітки, їхні дітки
Виростають без батьків.

Вже третина України
Подалася у світи.
На очах культура гине –
Де вже, бідній, ті цвісти?!

„Телек” весь „чужоязикий”,
І програми там чужі:
Вбивства, дикі пиятики,
Згвалтування, грабежі.

А для влади – все в ажурі:
Заявляє там і тут,
Що зростають і культура,
І народний благодут.

Хоч кричи:
„Рятуйте! Пробі!!”
(Не почують, всеодно).
Де ж той розквіт,

пане Глобо, -
Музика, театр, кіно?

Видно, ви - не та особа,
Що прочитує зірки:
Ваш прогностик, пане Глобо,
З точністю до навпаки.

Ви пророчите – казали...
Чи то, може,
„старший брат”
Десь на Курському вокзалі
Вам вручав сертифікат?

А чи вранці на Купала
Сорок на плотах сорок
Скрекотали, пане Павле,
Що провидець ви, пророк?

Так чи йнак. Але сьогодні
Ясне всім, як Божий день:
Провіщати ви не годні –
Не обдурюйте людей!

А тепер – до вороженьків:
Таки згине все старе!
А моя Вкраїна-ненька, -
Не діждетесь – не умре!

Михайло Шалата

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ГАЗЕТУ “НАЦІЯ І ДЕРЖАВА”

Шановні друзі! Ви можете отримувати наш часопис регулярно з березня по грудень 2004р., передплативши його в редакції. Для цього вам необхідно до 5 лютого перерахувати на рахунок: **СПД Брацюнь Степан Іванович, р/р №26001016925980 в банку “Фінанси і кредит”, ТОВ м. Київ МФО 30013, ЄДРПОУ 2305606776 - 15 грн.** у будь-якому відділенні банку, і надіслати на адресу редакції копію квитанції про сплату. Не забудьте вказати свою домашню адресу.

Будьмо разом! Разом перемагаймо!

ВІРНИЙ СИН УКРАЇНИ

За націоналістичну діяльність зазнав репресій з боку польських окупантів, які в 1934 р. засудили його до 5 років ув'язнення. Звільнений у 1937 р. за загальною амністією. У січні 1938р. полковник Євген Коновалець доручив Я.Стецькові підготувати черговий Збір ОУН, і в 1939 р. він бере участь в Римському Конгресі ОУН.

У лютому 1940р. Ярослав Стецько був співініціатором створення у Кракові Революційного Проводу ОУН, а на II Великому Зборі ОУН у квітні того ж року в Кракові Я.Стецька обрано заступником Провідника ОУН Степана Бандери.

З вибухом німецько-російської війни Я.Стецько, пробившись із групою однодумців до Львова, скликає Національні Збори, які 30 червня 1941р. проголосили Акт відновлення Української держави й обрали Я.Стецька пре-

м'єром Українського Державного Правління. За відмову на ультимативну вимогу Гітлера відкликати Акт відновлення Української держави, Я.Стецька заарештували і запротестували до концтабору Заксенгаузен, де він до вересня 1944р. перебував у бункері смерті.

У 1945р. Крайова Конференція ОУН обирає Я.Стецька членом Бюра Проводу ОУН, до якого належали ще Степан Бандера й Роман Шухевич. У 1946р. Ярослав Стецько очолив Антибільшовицький Блок Народів. У 1968 році Ярослава Стецька обрано головою революційної ОУН, яку очолював до кінця свого життя.

Ярослав Стецько залишив нам велику ідейно-теоретичну спадщину, котра і сьогодні залишається актуальною. Стаття «Націоналізм і демократія», яку подаємо, є й сьогодні дороговказом для нащадків.

НАЦІОНАЛІЗМ І ДЕМОКРАТІЯ

Новий націоналістичний світогляд поборює той хаос, ту деморалізацію, той розклад, який несуть нечесні і несовісні люди, що при демагогічних методах мають можливість виплисти наверх, бо там не треба мозольної праці, творчості, зусиль, недоспаних у трудах ночей, а вистане: гарно говорити й обіцяти золоті гори, а потім не додержати обіцянок.

Але в основі новий націоналістичний світогляд є демократичним. Коли під демократією розуміти доступ до влади найкращих із народу, але не методом обману й демагогії, а творчою працею над поліпшенням долі народу, тих, що між ним самим заслужили собі довіру й визнання; коли під нею розуміти любов до народу не тільки до глибин слова, але й до глибин кишені; коли під нею розуміти невідкидну вимогу до кожного, без розбору, важких трудів, праці й чистоти характеру та здібностей кожному з народу, перейти ряди провідної верстви; далі - соціальну справедливість, відповідний до зусиль праці та здібності розподіл добра між усіма громадянами держави, однакова на Ділі, а не, як у демолібералів, на папері, можливість, як у робітника, так у селянина і промисловця - впливати на державні справи й керувати ними, коли тільки характером, працею і розумом викажеться гідним цього - якщо так розуміти демократію, то націоналізм найбільше демократичний з усіх існуючих нині у світі програм побудови державного ладу й перебудови світу.

Новий націоналістичний світогляд не лише не є ворогом

правдивої демократії, але він за справжню, дійсно демократичну, народну владу, бо націоналізм дбає передусім за народ, за селянина й робітника. Бо запитаємо, чого потребують всі оці наші Герої й Борці, що гинуть в окупантських тюрмах, за кого вони дають життя? За кого страждають сотні і тисячі по Соловках, Сибіру й у Березах Картузьких та у Ниредьгазах? З якої соціальної верстви походять всі наші Косинки? За яку Україну вони в повній свідомості гинули?

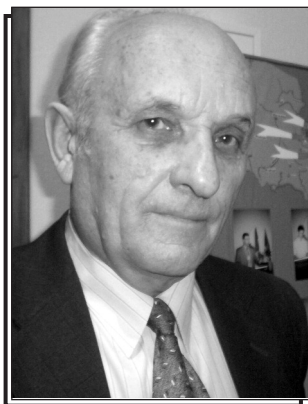
Чи є мислиме подумати про визиск простого народу в того типу людей, які в своїй глибокій душі страждають не долею і нуждою українського робітника й селянина й, ідучи в передніх рядах, ведуть його у бій за його кращу долю й за велику візію своїх мрій?

Ні, не вороги народовладдя, але вороги демагогії й обманців, що на народній нужді жирують. Найкращі за народу - селяни, робітники й ремісники є між творцями нового ладу в Україні, і вони, що з народу вишли, про народ дбають.

Тому новий світогляд, що кладе в свою основу націю як найвищу вартість, є найбільше демократичний з усіх існуючих світоглядів, бо він найбільше демофілський, значить з найбільшою жертвенністю бореться з любови до свого народу за його кращу долю, за долю українського робітника, селянина й ремісника!

Ярослав Стецько

З.Карбович: *Націоналізм і демократія, "Проблем", Прага, травень-червень 1939; "Визвольний Шлях", ч.4, 1982, стор. 402-40*

Головний провід Конгресу Українських Націоналістів щиро вітає члена Головного проводу, голову Івано-Франківської міської організації Конгресу Левка Слюсара з 70-річчям!

Народився Левко Слюсар 14 січня 1934 року на Івано-Франківщині. З юних літ став учасником Визвольних Змагань за незалежну Українську державу, за що був засуджений і відбував покарання в Акмолінській області Казахстану. Після пове-

ВІТАЄМО

рнення в рідні місця продовжив боротьбу за Україну.

Нині очолювана ним Івано-Франківська організація Конгресу є однією із кращих організацій серед обласних центрів. Велику увагу Левко Слюсар приділяє молоді. Молодіжна референтура Конгресу, ініціатором і організатором якої був Левко Слюсар, започаткувала конкурс на кращий патріотичний мистецький твір та малюнок „Добро нації – найвища мета людини на землі”, присвячений пам'яті Ярослава Стецька.

Саме за його ініціативи міська організація вперше в 1995 р. започаткувала „Свято Героїв”, відзначення якого поширено по всій Україні.

Левко Слюсар є ініціатором створення в місті Івано-Франківську об'єднання «Україна», до якого входять сім політичних партій та сімнадцять громадських організацій правочентристського державницького спрямування, а також створення мі-

ського блоку Віктора Ющенка «Наша

Україна».

Як голова міської організації Конгресу п. Левко бере активну участь в роботі молодіжних таборів „Чорний ліс”.

Молодіжні організації міста висунули кандидатуру Левка Слюсара на міський конкурс „Людина десятиліття”, де він здобув перемогу і нагороджений дипломом переможця цього конкурсу в номінації „Політик десятиліття”.

Левко Слюсар – незламний борець за незалежну Україну. Його жертвна праця й багаторічна боротьба є яскравим прикладом любові до своєї землі й народу.

Зичимо славному ювілярові міцного здоров'я, успіхів у його жертвній праці!

Слава Україні! Героям слава!

Олексій Івченко,

Голова Конгресу Українських Націоналістів, народний депутат України

Інформаційний голод

3-4 січня члени Головного проводу КУН В. Овчарук, М. Білий та симпатик Конгресу, син воїна ОУН-УПА Теодозія Петровича (псевдо «Лилик») – Олександр здійснили рейд містами, селищами та селами Сакського і Роздольненського районів Криму (с. Веселівка, с. Воробйово, м. Новоозерний, м. Мирний, с. Колоски, смт Новоселівське, с.м.т. Роздольне). Зустрічалися з людьми, знайомилися з їхніми настроями, а також розповсюджували газети „Нація і держава”, „Без цензури”.

Найцікавішими були спілкування на стихійних ринках, на вулицях та базарах. В натовпі швидко розгорталися дискусії – тільки слухай і записуй! Позиція скрізь була схожа: банду кримінальних злочинців, яких стягував і стягує під свою руку Кучма для встановлення антинародного бандитсько-кланового режиму, треба від влади усунути і засудити.

Спробу продажних депутатів відібрати у народу конституційне право обирати гаранта державності люди розцінюють як мародерство, бо вони „останню свитину з каліки знімають”. Завдяки тій жменьці порядних народних депутатів, яка ще є, народ знає, як продаються за тисячі і мільйони доларів у стінах Верховної Зради голоси, совість, гідність, національні інтереси, як на очах приголомошених виборців їх вкотре зраджують симоненки, ващуки...

Наступна думка-увірвання зболеваних душ народу, яка не мала опонентів: відірвати нині негідників від влади уже неможливо демократичним шляхом, бо не лише узурповані ЗМІ, але й вироблені технології отримання таких результатів виборів і референдумів, які потрібні правлячій корумпованій хунті, тому залишається лише силовий чин – „чекаємо організаторів і підемо навіть з вилами й сокирами” – скрізь говори-

ли люди.

Цікаво, що кримські татари зацікавлено брали україномовні газети, навіть бабусі, заявляючи: „Нам їх прочитають наші діти або внуки-школярі”.

В селищі Новоселівське якась бабуся взяла кілька газет для себе та для сусідів, а через деякий час з'явилася знову і, важко дихаючи від спішної ходи, сказала: «Хлопці, дайте й мені газет, бо ті, що я несла, у мене люди на нашій вулиці розібрали».

Загальне враження від поїздки можна висловити двома словами – інформаційний голод. Люди зненавиділи грабіжницьку владу з її спідленим адмінресурсом і їхні брехні не визнають за інформацію.

В Роздольному 4 січня відбулися збори районної організації КУН за участі учасників рейду і місцевих симпатиків Конгресу.

Микола Білий,
м. Феодосія

ХРОНІКА

Сокаль

У Народному домі міста Сокаля на Львівщині відбулась святкова Академія, присвячена 95-річчю від дня народження Степана Бандери. В її роботі взяли участь Голова Конгресу Українських Націоналістів, народний депутат України О. Івченко, член Головного проводу Конгресу, голова Сокальської райдержадміністрації М. Пшевлоцький. Вів урочисту Академію голова РО КУН О. Глинський.

Наш земляк Голова Конгресу Олексій Івченко проаналізував політичну ситуацію в Україні, зокрема розповів про гостре протистояння опозиції в

парламенті, пов'язане зі спробами «більшості» прийняти проект із поправками до Конституції, торкнувся питань зовнішньої політики, підготував до майбутніх виборів президента.

Не менш змістовними були промови заступника голови КУН В. Борейчука, керівника ЛОО Конгресу М. Вовка. Член президії Головного проводу Конгресу М. Пшевлоцький у своєму виступі аналізував діяльність КУН в Україні та на Сокальщині, не обійшов також політичних питань функціонування влади, майбутнього України.

В роботі Академії також взяли участь народні депутати Б. Тарасюк, П. Олійник, Я. Кендзьор, член політради НРУ В. Куйбіда.

Після закінчення урочистої частини відбувся святковий концерт.

На моє звернення державною мовою управління транспорту Луганської міської ради відповіло російською. Це змусило мене звернутися до Ленінського районного суду міста Луганська з позовом про моральне відшкодування. У позовній заяві я вказав на порушення моїх конституційних прав за мовною ознакою.

Паралельно – після зухвалого невизнання відповідачем своєї провини – я звернувся до Луганської міської прокуратури із проханням про порушення кримінальної справи щодо посадових осіб виконавчого комітету Луганської міської ради за ст. 161 ч. 2 Кримінального кодексу України (за фактом дискримінації). Луганська міська прокуратура відмовила в порушенні кримінальної справи, а суди першої і другої інстанцій не задовольнили моєї скарги про скасування поста-

нови прокуратури міста Луганська.

Слід зауважити, що тотальна дискримінація українців за мовною ознакою у Луганську та по всій Луганщині триває. Я звернувся із касаційною скаргою на ухвалу Апеляційного суду Луганської області до Верховного суду України і просив порушити кримінальну справу щодо посадових осіб Луганського міськвиконкому, які винні у дискримінації українців за мовною ознакою.

І от у цивільному порядку суд другої інстанції (Апеляційний суд Луганської області) визнав, що чиновники Луганського міськвиконкому порушили закон, відповідаючи російською мовою на моє звернення. Висновок судді першої інстанції – Ленінського районного суду міста Луганська Ольги Матвейшиної про те, що, даючи відповідь російською мовою, працівники Луганського

міськвиконкому не порушили закону, Апеляційний суд вважає: „...невірним тлумачення закону, та таким, що суперечить рішенням Конституційного Суду України від 14 грудня 1999 року №10-р.п./99, згід-

Я БОРЮСЯ!

но з яким українська мова як державна є обов'язковим засобом спілкування на всій території України при здійсненні повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування”.

Я вимагав у якості морального відшкодування зобов'язати Луганський міськвиконком офіційно вибачитись у письмовій формі, але суд

вирішив: “Апеляційна скарга задоволенню не підлягає, оскільки сам по собі факт порушення вимог законодавства відповідачем не дає підстав вважати, що позивачу було спричинено моральної шкоди, а всупереч вимогам ст. 30 ЦПК України позивач доказів на підтвердження своїх вимог не подав”.

З рішення Апеляційного суду випливає, що порушення конституційних прав чиновниками не спричиняє моральної шкоди громадянам. На підставі того, що нехтування конституційних прав спричиняється до порушення морально-етичних норм, встановлених Конституцією України, я звернувся із касаційною скаргою до Верховного Суду України і просив у якості сатисфакції задовольнити мої вимоги щодо морального відшкодування.

Я вважаю, що Верховний суд України, як і всі інші гілки влади, за нинішнього режиму керується антиукраїнськими директивами. Тому, вочевидь, для відновлення моїх прав, порушених чиновниками Луганська, мені доведеться звертатися до Європейського Суду з прав людини. Це стосується як притягнення до кримінальної відповідальності винних у дискримінації осіб, так і морального відшкодування мені як громадянину. І я це зроблю. Сподіваюсь власним прикладом заохотити національно-свідомих українців узяти на озброєння способи в судовому порядку відстоювати конституційне право вільного розвитку української нації.

Борімося – поборемо!

Сергій Мельничук,
Луганськ

Як Остапа Вересая в філармонії вітали

Два століття тому народився Остап Вересай – народний співець, якому судилося прославити кобзарство на весь світ. Час не доніс до нас його голосу, про манеру виконання, кобзарський талант ми можемо судити тільки за відгуками тодішніх слухачів. І з них ми бачимо, що Остап Вересай завжди був самим собою – і на ярмарковій площі, і в Зимовому палаці. Навіть будучи в Петербурзі, він співав “Нема в світі правди, правди не зіскати...”, тільки попереджав, щоб пани залишили залу, бо це пісня для бідних, упосліджених людей, і слова “що тепер неправда увесь світ зажерла”, як свідчать сучасники, повторював двічі “з якоюсь особливою виразністю”...

Хоч слава про нього гуляла по світу, жив кобзар у суцільних злиднях. Допомогали земляки – Микола Литвин у книжці “Струни золоті” наводив таке “посланіє” від Пантелеймона Куліша: “Як написали ми до тебе, Оста-

пе, листа, тут саме нагодився до нас у хату наш славний на весь світ кобзар Тарас Шевченко та й каже: “Нате ж і од мене карбованця, щоб і моя була пам’ятка в Остапа, бо я його знаю, я читав про нього в одній книжці, де його пісні надруковані”. От тобі ще карбованець прибавиться на твою нужду, Остапе! Та ще, роздобрившись, посилає тобі книжку із підписом руки своєї власної”. А Павло Чубинський, автор нашого гімну, за власні кошти збудував йому хату...

1874 року на відомому III Археологічному з’їзді виступ Остапа Вересая буквально приголомшив учасників, що зібрались до Києва з усієї Європи. А начальник Київського губернського жандармського управління строчив у донесенні на ім’я директора департаменту державної поліції: “Доставлений у Київ з глибини українських степів старець-бандурист Остап Вересай, останній екземпляр славних колись бандуристів,

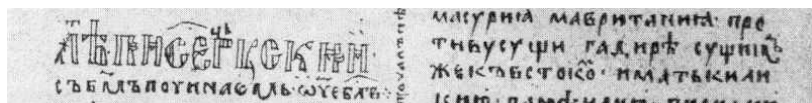
своїми поетичними піснями і типовим виглядом немало... сприяв збудженню симпатій до гетьманщини, що віджила свій вік”.

Жандарм назвав тоді співця “останнім екземпляром”, але помилився. 200-річчя від дня народження Остапа Вересая (та 100-річчя від дня народження Євгена Адамцевича) кобзарство відзначило великим концертом у Національній філармонії України, режисованим заслуженим артистом України Володимиром Осипком. Ох і здивувався б Вересай, співаючи десь на ярмарку, якби хто сказав, що колись його

портрет висітиме у вишуканому Колонному залі імені М.Лисенка, ведуча у блискучому вечірньому платті оголошуватиме імена його послідовників. А цікаво, як би він сприйняв таке розмаїття виступів: лауреат фестивалю “Червона рута” Едуард Драч і тріо бандуристок “Любава”, традиційні Павло Супрун і Дмитро Горбатюк, модерний Роман Гриньків; дитяча капела бандуристів “Соколики” (Чернігів), капела бандуристів Київського національного університету культури і мистецтв, який під силу і “Запорізький марш” Євгена Адамцевича, і “Глорія” Антоніо Вівальді...

Втім, усю палітру сучасного кобзарського мистецтва в один концерт не втиснеш. Повз увагу режисера пройшли, приміром, відомі кобзари Василь і Микола Литвини, молоді й перспективні Тарас Компаніченко, Тарас Силенко та ще багато інших талановитих співців...

Олена Коломієць

ТО ХТО СТАРШИЙ?

Хтось вважає себе Наполеоном, хтось – Клеопатрою... Таким особам здорові люди зазвичай співчують, але переконувати не беруться – справа марна. Просто ігнорують спотворену реальність “наполеонів”.

Власне, подібну позицію пропонує й відомий учений, професор Василь Яременко стосовно держави, яка вважає себе “старшим братом”: нічого тому брату не треба доводити (все одно не переконаєш), а просто потрібно говорити про національну українську спадщину Середньовічної Русі, вивчати цей пласт. Адже “ніколи не було в природі ні “єдиного древнерусского народа”, ані “єдиного древнерусского языка”. Були численні племена (і не тільки слов’янські!), з яких за тривалі віки сформувалися три різні схі-

днослов’янські етноси: український, білоруський і найпізніший та наймолодший, а тому й енергійно агресивний російський етнос”, – пише він у передмові до хрестоматії літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX-XV століть “**Золоте слово**”.

Разом із В. Яременком видання упорядковувала О. Сліпушко, до складу редакційно-видавничої ради ввійшли відомі вчені: професор Р. Воронка зі США, доктор філологічних наук Л. Задорожна, професор Л. Мацько, професор В. Сергійчук, письменник В. Шевчук. Прикметно, що фінансово забезпечила видання “Золотого слова” не наша держава, а діаспора: допоміг Координаційний Комітет Допомоги Україні у США (голова В.Воловдовук).

Хрестоматія покликана допомогти українцям, передовсім молодому поколінню, скорегувати викривлене

сприйняття історії й сприяти органічному засвоєнню спадщини свого народу. За всю українську історію подібного видання не було, стверджує Василь Яременко. За його бібліографічними підрахунками, за десять років незалежності в Україні не вийшло друком жодного видання творів з епохи Середньовіччя, тоді як у Росії за 1991-2001 рр. було здійснено 64 видання текстів літератури Київської Русі з трактуванням їх як власне російських, як “великое наследие” Росії. Так що роботи – непочатий край...

Власне, ця хрестоматія і є спробою “почати край” повернення спадщини до активу національної культури, “зняти покладену на вуста віків імперську печать брехні і розбрату, розвіяти великодержавницькі шовіністичні міфи та ідеологічні

метафори і вперше представити для користування учнівської та студентської молоді, викладацького і вчительського загалу, найширшого кола читачів українську літературну спадщину IX-XV віків”.

Твори наших перших класиків видані мовою оригіналу (для кваліфікованих читачів і тих, хто вивчає історію мови) і в перекладі сучасною українською мовою. У двох томах знайдемо широкий спектр літературної спадщини Русі: від пісень віку дружинного, билин (до речі, вперше поставлено тему українських билин) та загадкової “Влескниги” – до шедеврів книжників епох високого та пізнього Середньовіччя. Твори супроводжуються історико-літературною характеристикою, що доповнює і конкретизує загальну передмову – фундаментальне дослідження Василя Яременка.

Тож читаймо, думаймо...

Марія Косовська

Як „узули” „Радянську Україну”

Було це в липні 1964 року. До редакції газети “Радянська Україна” надійшов лист від українця з Канади. До листа був долучений вірш, у якому заморський “пііт” ейфорично ви-

хвалював “радянську сім’ю народів”, зокрема оспівував Україну: і яке тут щасливе життя, і як заможного живуть радянські люди, і як мудро керує комуністична партія, і які неосяжні простори відкриваються перед молоддю, і т.д. і т.п. в “епістолярному стилі” брехливого комуністичної пропаганди.

Головний редактор (тов. Ситник) зрадів, наче

І СМІХ, І ГРІХ

знайшов мішок з грішми, й розпорядився негайно надрукувати того “віршика”. Надрукували. Газета вже “пішла” в кіоски “Союздруку” й на адреси передплатників. Але якийсь нишпорка-кагебіст щось тут “почув неладное”. Треба віддати йому належне: добрий мав нюх той “лягавий”!

Очевидно, той канад-

ський поет “передавав кут меду”, бо нишпорка, зіставивши всі перші літери рядків вірша (а було їх 36), прочитав таке:

«На москалів, ляхів та юд

Точім ножі і там, і тут»...

Звісно, тов. Ситник відразу ж «полетів» зі своєї посади...

Зібрав і опрацював
Мирон Мاستикаш

Досконала «проекція»

8 березня 1951 року я прибув етапом до концтабору «Іркутськ – 16, п/я №1» будувати в сибірській тайзі місто Ангарськ. Було тут у радіусі десяти кілометрів таких концтаборів 13 (13-й, як і личить цій цифрі, був штрафним).

У кожному з них було від 4 до 6 тисяч «населення», яке називалося «зека-

м». Згодом брехлива советська пропаганда буде «вішати локшину на вуха» простодушних «совків», що Ангарськ побудували комсомольці...

Через декілька днів я довідався від «старожилів», що донедавна в цьому концтаборі перебував чинник високого рангу з редакції газети «Правда» (не виключено, що це був головний редактор). А «посадили» його ось за що. Під час війни майже щотижня на першій сторінці «Правди» займав престиж-

не місце портрет Сталіна. Так було і в тому числі, яке потім стало «роковим» для згаданого чинownika. В ньому, на зворотній стороні, була намальована якась антифашистська карикатура з великою свастикою. Так ось, коли дивитися на портрет Сталіна до світла, то та свастика ідеально «проектувалася» на чолі «вождя народів»...

Дуже шкодую, що не застав того редактора (його відправили на черговий «етап»), був би мав більш докладну інформацію.

ДЕ КРИМ, ЗА ГОРАМИ

1 січня виповнилося 100 років з дня народження кобзаря Євгена Адамцевича. В доробку сліпого народного співця було понад 100 талановитих творів. Але найголовніший його внесок у духовну скарбницю народу – геніальний «Запорізький марш», який, треба думати, таки стане гімном Збройних Сил України.

Прах видатного сина України покоїться в селі Холмовка Бахчисарайського району у Криму. Тривалий час могила його, як і ім’я, були забуті. Активісти севастопольської «Просвіти» та офіцери ВМС України розірвали пелену духовного безпам’ятства. Видавництво севастопольської «Просвіти» перевидало книгу спогадів про Є. Адамцевича, про нього створено ряд теле- і радіопрограм, опубліковані статті в газетах. В Бахчисарайському районі пройшов вечір пам’яті кобзаря, а 30 січня в с. Холмовка відбудеться урочистий вечір, присвячений 100-річчю з дня народження Є. Адамцевича. Є пропозиція присвоїти ім’я кобзаря Холмовській середній школі і створити там його музей. Школа у Холмовці надзвичайно бідна. Тут немає жодного комп’ютера, відеоманітофона чи телевізора. Із телебачення у селі приймається лише одна телепрограма – УТ-1.

Але учні цієї школи надзвичайно свідомі – досліджують творчість славного кобзаря, присвячують йому реферати.

Тож звертаюся до всіх, кому не байдужа доля учнів Холмовської школи, пам’ять видатного кобзаря: прошу надати допомогу в створенні сільського музею Євгена Адамцевича та в придбанні для школи оргтехніки. Контактний телефон у Холмовці: **8-06554-60-221** – Кочеткова Інна Петрівна, директор школи.

Володимир Проценко,
голова Севастопольської МО КУН

ПРИЄМНА НОВИНА, АЛЕ...

В Україні з’явився перший мобільний телефон вітчизняного виробництва, який коштуватиме від 150 до 200 гривень і надійде у продаж уже влітку. Проте розробники нового телефону – науково-дослідні інститути Міністерства промислової політики – побоюються, що закордонні конкуренти зроблять усе, щоб український телефон не став масовим.

Новий мобільний телефон зроблено з американських і японських деталей, а українське в ньому – програмне забезпечення. Виробництво найпростішої моделі коштує дуже дешево, а одна з моделей має навіть фотокамеру і доступ до Інтернету. Український телефон більший за розміром і важчий за своїх закордонних конкурентів. Однак виробники запевняють, що дослідну модель незабаром зменшать удвічі. Разом з тим розробники скажуться, що на дослідження виділяється мало грошей, у той час як закордонні компанії постійно пропонують пристойні суми за вітчизняні технології.

Євген Костенко

ВИСТАВКА-СПОВІДЬ

Доля України – це домінанта в творчості Тимофії Лящука. Експозиція у затишному обійсті “червоного корпусу” Шевченкового Національного університету привертає увагу гостей кожним своїм твором – чи то бурхливий ревучий Дніпро широкий, чи образ Богородиці, чи молитва до Неї... А “груповий портрет століття”, як його між собою називають відвідувачі, полотно “Тарас Бульба – 18”, не може нікого залишити байдужим – адже й сьогодні розчленованість соціуму на фракції, конфесії, ідейні й безідейні андерграунди, як і у 18-му році, залишається прямою загрозою нашій незалежній Соборній Україні... Інша назва картини “А хата горить”. За спиною батька і його синів – червоного рубаки, юнкера, національного героя-повстанця – палає небо і земля. А хата горить... Ідеологи мародерствують і везуть з полум’я на експорт усе майно Тараса Бульби – від смerek і металообрхуту із розколючених промислових об’єктів до... живого “товару” - безпритульників та роксолян.

Тимофія Лящука можна розуміти або гарячим серцем, або ж... ніяк. Холоднокровний та ця виставку можна прийти, але піти з неї - тільки очищеними, з поглядом на покуть, де світитиметься Спас Нерукотворний. Посивіле чоло митця спокійно схилене над автографом епохи – новими творчими начерками, в яких упізнаєш прогностичне устремління неспокою – що після нас? Картина «Благословіння» - відповідь на це запитання.

Борис Списаренко

ВЧИМО ЛЮБИТИ СВОЄ

Як прищепити дитині любов до народних звичаїв, традицій? Як пробудити в ній живу цікавість до національних надбань? Цікавий спосіб пропонує письменниця Оляна Рута в своїй книжці казкових оповідок “**Брати котигорошки**” (Київ, “Лелека”, 2003). На її сторінках зустрічаються герої двох казок: українські Івасик та Гусеня і шведський Карлсон, що живе на даху. Карлсон в Україні вперше, тож друзям доводиться знайомити його з усіма звичаями. Разом вони колядують, закликають весну, розписують писанки, готуються до Зелених свят, святять яблука на Спаса... Друзі часом порівнюють звичаї своїх країн, тож добра й весела вдача Карлсона пробудить інтерес і до культури інших народів.

Книжка стане в пригоді й учневі молодшого шкільного віку, й учителеві.

Олена Коломієць

Стояла глуха зимова ніч. Гора мовчазно височіла над Дніпром, було темно й холодно – в таку годину не віриться навіть, що колись настане день. Та раптом десь на вершині спалахнув смолоскип – і осяяв святиню.

А на ранок облетіла чутка: чоловік спалився! На Чернечій горі агенти канівського управління КДБ знайшли обвуглений труп і сотні листівок. “Протест проти російської окупації на Україні! Протест проти русифікації українського народу! Хай живе Самостійна Соборна Українська Держава! Радянська, та не російська! Україна для українців! З приводу 60-річчя проголошення самостійності України Центральною Радою 22 січня 1918р. 22 січня 1978р. на знак протесту спалився Гірник Олекс з Калуша. Тільки в цей спосіб можна протестувати в Радянському Союзі!” – здивовано читали стражі порядку. Дивовижно, але декотрі з них зберегли ці листівки, аби потім передати людям: не може пройти безслідно такий героїчний чин!

До редакції нашої газети завітав син подвижника, народний депутат України, заступник голови КУН Євген Гірник. Він повернувся пам'яттю в ті страшні дні: “Я й не підозрював, що батько піде на цей крок. Він залишив записку, що поїхав до родини у Львів (це якраз було на Йордан), то ми й не хвилювалися. Аж раптом у супроводі дільничного прийшли чоловіки в цивільному і стали питати батька. Я побіг ніби його шукати, хоча й знав, що не знайду. Повертаюсь – у хаті обшук. Нас завезли до місцевого КДБ, допитували, але ми справді не знали, що сталося. Аж на другий день приїхала прокуратура, мамі сказали про трагедію, взяли розписку про нерозголошення й дозволили забрати труп”.

А пізніше, коли розбирали стару стайню, сусід знайшов з десяток листівок і останнього листа Олекси Гірника до дружини, датованого 6 січня 1978 року. Раніше не публікований документ, люб'язно наданий Євгеном Гірником, наводимо повністю:

**Дорога Каролько,
Дружино моя!**

Тепер уже пишу до тебе останнього листа. Осталось мені ще кілька днів прожити, а далі збираюсь у далеку дорогу як солдат на певну смерть.

Осталось мені перейти ще останню кладку, щоб дійти до наміченої мети. Ще пересвяткую разом і гайда в дорогу. Беру з собою грудочку землі, щоб попрощатись з нею, щоб попрощатись з рідними і знайомими.

Прощай, Каролько, Ти мені найрідніша! Прости мені, що швидко відходжу. Так, видно, треба. Клади свою руку на мою і прощаємось. Помагайте собі, як можете.

Я йшов простою дорогою, тернистою. Не зблудив, не схибив. Мій протест - то сама правда, а не московська брехня від початку до кінця. Мій протест - то пережиття, тортури української нації. Мій протест – то прометеїзм, то проти насилля і поневолення. Мій протест – то слова Шевченка, а я його тільки учень і виконавець.

Каролько, Дружино моя, не дорікай мені по смерті, бо я на дорікання не заслужив собі. Згадуй мене незлим добрим словом, а що не так, то прости мені.

Скоро має слово заговорить на цілий світ. Заговорить ціла Україна і Дніпро, й Карпати. Слово полетить ракетою. Я не перевищую, але слово протесту поки що все.

Ти оставайся здорова, а я піду в дорогу. Цілую Тебе міцно востаннє. Прощай. Олекс
6 січня 1978 р.

Моторошно читати ці рядки... Ще за місяць Олекса Гірник говорить про свою смерть як про dokonаний факт. “Це так, напевно, генетично було в ньому закладено, що не мав страху, – міркує син про батька. – Він дуже багато собі дозволяв, говорив у-

ЩОБ СЛОВО ПЛОМЕНЕМ ВЗЯЛОСЬ

Олекса Гірник у молоді роки

лос, не кричав, багато такого, про що ми почали говорити лише на початку дев'яностих. Було, аж сам дивується, як це його не забирають...”

Олекса Гірник був таким ще з юнацьких років, коли під час навчання у Станіславській гімназії вступив до Пласту. Односельці й досі згадують, як він привозив до Богородчан (тепер Івано-Франківської області) заборонену літературу, неписьменним і дітям читав “Кобзаря”. Навіть організував у селі Улад пластових новаків. Після закінчення гімназії Олекса працював у патріотичній організації “Сокил”, став одним із чільних провідників місцевої “Просвіти”, вступив до юнацтва ОУН...

Не вгас бунтівний характер і під час служби у польському війську. Говорив тільки своєю мовою, не терпів жодних національних образ. Якось таємна поліція прочитала в одному з листів жовніра О.Гірника: “Остогидла осоружна польська армія. Хочу змінити конфедератку на мазепинку”. Військовий трибунал засудив його на п'ять років і три місяці ув'язнення. Але через два роки почалася війна, і Олекса втік з-за ґрат.

Та, повертаючись додому, потрапив до рук НКВД: кинувся захищати поляків, яких енкаведисти загнали в товарні вагони на висилку. В архіві СБУ зберігся документ, у якому карателі записали гнівно відповідь незламного борця: “Ви, сволота, прийшли на нашу землю та ще вимагаєте свідчень? Ні, я говорити з вами не хочу. Можете судити й розстрілювати. Хай живе самостійна Україна!”... Цього разу Олекса Гірник відбув усі п'ять

присуджених років – звідва і колимських копалень, і сибірських лісопоясів, і праці в підземному заводі.

Коли повернувся, вдома застав пустку: мати й молодша сестра померли, брат загинув на фронті. Нікого з братів-оунівців. На роботу не брали, ні прав, ні прописки... Єдине щастя – покохав сусідську дівчину Кароліну. Одружившись, молода пара переїхала до Калуша. Жінка працювала бухгалтером, Олекса спочатку влаштувався землекопом, потім касиром. Побудували собі дім, викопали сад, виростили двох синів. Згодом старший Маркіян став науковцем у Львові, молодший Євген – інженером у Калуші. Олекса Гірник вийшов на пенсію, захопився пасікою...

Здавалося б, життя налагодилось. Якби не біль національного приниження. Боровся, страждав – і за що? Все життя в

У Богородчанській школі, названій іменем Олекси Гірника, є куточок його пам'яті, але цього не достатньо. Є ідея створити музей на базі хати, хоч вона сьогодні й не належить родині. “Нині доступні польські документи по першому арешту, НКВД – по другому, матеріали прокуратури – не всі вони, до речі, ще й відкриті. Є багато фотографій... Втім, для музею, присвяченого лише пам'яті батька, експонатів усе-таки мало. Краще, аби це був історичний або краєзнавчий музей Богородчанщини”, – вважає Євген Гірник.

Серед найближчих планів сина – і спорудження пам'ятника: “Я проти того, щоб його ставити на Чернечій горі, бо, підкреслюю, це місце Шевченка. Там достатньо пам'ятного знака. Але на батьківщині це потрібно зробити”. Тож на часі оголошення конкурсу на найкращий проект через Київський благодійний фонд імені Олекси Гірника “Українським дітям – українське слово” (голова – Юрій Гнаткевич). Аби ж тільки знайти кошти...

“Батько письмового заповіту не залишив, – мовив пан Євген наостанку. – Але заповітом можна вважати надію, що Україна все одно буде. Нині я намагаюсь продовжувати його справу в КУН, у депутатській фракції “Наша Україна”. Цей рік є дуже важливим у процесі становлення України – він може його загальмувати на 10-15, а може й прискорити. Я намагатимусь зробити все, аби прискорити, – цим і сповню свій синівський обов'язок”.

Марія Косовська

Повідомлення

21 січня ц.р. о 16 год. в Київському міському Будинку вчителя відбудеться перше вручення премії ім. Олекси Гірника, яка відтепер щорічно присуджуватиметься Лігою українських меценатів та Київським фондом ім. Олекси Гірника „Українським дітям – українське слово”.

Нагороди вручатиме син Олекси Гірника - Євген Гірник.

цього зробити, бо ж ясно, що на самоспалення бандит не піде”, – говорить Євген Гірник. Тому вони обрали тактику замовчування. Частково їм це вдалося, але вістка усе ж просочилася на західні радіостанції – “Свобода” й “Бі-Бі-Сі”. Україна ж уперше дізналася про його героїчний чин 1992 року, після публікації канівського краєзнавця Михайла Іщенко в “Літературній Україні”.

Нині, як розповідає Євген Гірник, про подію мало знають, її не намагаються пропагувати. Звісно, згадують від дати до дати на рівні газетних публікацій. От у першому номері журналу “Дзвін” вийде стаття про Олексу Гірника, яка згодом побачить світ окремою книжкою. Є книга Василя Бабія, але не-

Пост Олекси Гірника на майдані Незалежності в Києві

Вінниця Гусар Віталій
Дніпропетровськ Коров'яковський Анатолій
Донець Олійник Марія
Житомир Крук Микола
Запоріжжя Тимчина Василь
Івано-Франківськ Салига Роман
Кіровоград Ковальчук Григорій
Київська обл. Сахадський Олександр
Київ Лупаков Євген

(0432) 26-65-57
(05693) 7-59-76
(0622) 337-23-48
(0412) 22-56-09
(0612) 67-31-82
(0342) 3-11-35
(0522) 24-50-64
(044) (297) 27-5-70
(044) 253-32-30,
(8-067) 769-47-34

Луганськ
Луцьк
Львів
Миколаїв
Мукачеве
Одеса
Полтава
Рівне
Севастополь
Сімферополь

Кук Володимир
Максимович Олег
Вовк Михайло
Яценко Софія
Гурзан Василь
Перегінчук Михайло
Карнаух Олександр
Кривко Ігор
Проценко Володимир
Овчарук Василь

(0642) 95-28-81
(03322) 2-39-35, 2-40-97
(0322) 35-12-48
(0512) 29-07-90
(03131) 5-14-27
(0482) 731-00-78
(0532) 58-86-51
(0362) 22-20-26
(0692) 48-79-46
(0652) 29-77-43

Суми
Тернопіль
Харків
Херсон
Хмельницький
Черкаси
Чернівці
Чернігів

Бутенко Анатолій
Ткач Володимир
Дяків Богдан
Лушпінський Роман
Вітряний Олександр
Гафінова Любов
Лупул Іван
Рябенко Валерій

(0542) 32-02-59
(0352) 22-01-71
(0572) 16-02-18
(0552) 29-57-78
(0382) 6-95-85
(0472) 45-12-05
(0372) 54-42-88
(04622) 4-38-81